

התכנית לניהול וישוב סכסוכים
برنامج إدارة وتسوية النزاعات
The Conflict Management
and Resolution Program

נרטיב וקונפליקט

ד"ר שושנה שטיינברג

קורס ב.א. סמסטר א' 2022-2023 יום ג', 12:15-13:45

198-1-0030

הקורס – תיאור ומטרות

הקורס יעסוק בנרטיבים קולקטיביים ואישיים במצבי קונפליקט ובהיבטיהם הפסיכולוגיים, החברתיים והפוליטיים. הסטודנטים ייחשפו לנרטיבים לאומיים ונרטיבים של קבוצות מוחלשות ומודרות. נתמקד בתהליכי הבניית זהות, כיצד נרטיבים יוצרים, מייצגים ומשמרים קונפליקטים, ובהשלכות של הבנת תהליכים אלה לגבי אפשרויות שינוי.

אופן ההוראה: השעורים יתבססו על השתתפות פעילה של הסטודנטים ודיונים במליאה ובקבוצות קטנות בעקבות חומר קריאה, בעקבות הרצאות, צפייה בסרטים, מפגשים עם מרצים אורחים, תוך קישור החומר התיאורטי למציאות החברתית-תרבותית בישראל.

מטלות הקורס:

- קריאה והשתתפות .
- נוכחות חובה ב 85% מהשיעורים.
- הגשת תרגיל קצר.
- עבודה מסכמת בסוף הקורס.

הרכב הציון:

1. קריאה והשתתפות : 20%
2. תרגיל : 10%
3. עבודה מסכמת : 70%

ציון עובר - 65

נושאים:

שבוע 1: מהו נרטיב? הגדרות ודוגמאות.

שבוע 2: נרטיב על פי ברונר

קריאת חובה:

Bruner, J. (1987). Life as narrative. *Social Research*, 54 (1), 12-32.

תובל-משיח, ר' וספקטור-מרזל, ג' (2010). מחקר נרטיבי: הגדרות והקשרים. בתוך: רבקה תובל-משיח וגבריאלה ספקטור-מרזל (עורכות), **מחקר נרטיבי: תיאוריה, יצירה ופרשנות**, 21-7. תל-אביב: מופ"ת.

קריאת רשות:

Bruner, J. (1991). The narrative construction of reality. *Critical Inquiry*, 18, 1-21.

שבוע 3: נרטיב כ"השמעת קול". נרטיבים של קבוצות מוחלשות, מודרות ומושתקות.

קריאת חובה:

קרומר-נבו, מ' (2006). **נשים בעוני: סיפורי חיים - מגזר, כאב, התנגדות**. תל-אביב: הקיבוץ המאוחד. (פרקים נבחרים).

קריאת רשות:

קרומר-נבו, מ' (2015). עבודה סוציאלית מודעת עוני: פרדיגמה חדשה לפרקטיקה עם משפחות בעוני. **עבודה ורווחה**, לה, 3, 301-321.

שבוע 4: עוני וחינוך

קריאת חובה:

Steinberg, S. & Krumer-Nevo, M. (2020). Poverty-aware teacher education.

European Journal of Teacher Education. DOI: 10.1080/02619768.2020.1827390

קריאת רשות:

אבידן, ג', למפרט, ח' ועמית, ג' (2005). הקול השותק: מבט אחר על ילדים בבית הספר. תל-אביב: הקבוץ המאוחד.

שבוע 5-6: ייצוגים תקשורתיים של "אחרים"

קריאת חובה :

קמה, ע' ופירסט, ע' (2015). על ההדרה: ייצוגים תקשורתיים של "אחרים". תל-אביב: רסלינג.

שבוע 7: הרצאת אורח

שבוע 8: קונפליקטים - הגדרות, פונקציות, תפיסת העצמי והאחר.

קריאת חובה :

Deutsch, M. (1994). Constructive conflict resolution. *Journal of Social Issues, Vol. 50 (1)*, 13-32.

קריאת רשות:

Deutsch, M. (2011). Interdependence and psychological orientation. In Coleman, P.T. (Ed). *Conflict, Interdependence and Justice*. New York: Springer, 247-271.

שבוע 9: הבניית זהות אישית וקולקטיבית, זיכרון קולקטיבי.

צפייה בסרט ודיון.

קריאת חובה :

Hogg, M. A. (2016). Social Identity Theory. In S. McKeown et al. (Eds.) *Understanding peace and conflict through Social Identity Theory*, 3-17. Springer: Switzerland.

קריאת רשות :

Tajfel, H., & Turner, J. (1986). The Social Identity Theory of intergroup behavior. In W. G. Austin & S. Worchel (Eds.). *The social psychology of intergroup relations*, 7-24, Monterey, CA: Brooks/Cole.

Brewer, M. B. (2011). Identity and conflict. In D. Bar-Tal (Ed.). *Intergroup conflicts and their resolution: Social psychological perspective*, 125-143. New York: Psychology Press.

שבוע 10-11: הסכסוך הישראלי-פלסטיני - נרטיב היסטורי, זהות לאומית, עבר-הווה-עתיד. הגישה הדו-נרטיבית, פרויקט ישראלי-פלסטיני משותף של כתיבת ספר לימוד היסטוריה "ללמוד את הנרטיב ההיסטורי של האחר".

קריאת חובה :

Steinberg, S. & Bar-On, D. (2009). The Other Side of the Story: Israeli and Palestinian Teachers Write a History Textbook Together. Symposium on Education and Violent Political Conflict. *Harvard Educational Review*, 79 (1), 104-112.

בר-און, ד' ועדואן, ס' (2009). **ללמוד את הנרטיב ההיסטורי של האחר**. (פרקים נבחרים). בית ג'אלה : מכון לחקר השלום במזרח התיכון.

קריאת רשות :

שטיינברג, ש' (2011). שיתוף פעולה על אף המחסומים. בתוך : טל ליטבק-הירש וג'וליה צ'ייטין (עורכות). **דרכים מצטלבות - דרכי התבוננות פסיכולוגית-חברתית על החברה הישראלית בעקבות דן בר-און**, 92-102. באר-שבע : הוצאת הספרים של אוניברסיטת בן-גוריון בנגב.

שבוע 12 : הכרה והבנת האחר

קריאת חובה :

Gurevitch, Z.D. 1989. The power of not understanding: The meeting of conflicting identities. *The Journal of Applied Behavioral Science*, 25 (2), 161-173.

קריאת רשות

Levinas, E. (1969). *Totality and Infinity*. (Trans.) A. Lingis. Pittsburg: Duquesne University Press.

שבוע 13 : דיאלוג וסיכום

קריאת חובה

Maiese, M. (2003). Dialogue <http://www.beyondintractability.org/essay/dialogue/>

התכנית לניהול וישוב סכסוכים
برنامج إدارة وتسوية النزاعات
The Conflict Management
and Resolution Program